Dosarul nr. 2-1354/24
(2-24070446-46-2-28062024)

HOTĂRÎRE
În numele Legii

30 septembrie 2024 mun. Soroca

Judecătoria Soroca (sediul Central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tocaiuc Ghenadie
Grefier Lozan Zinaida

examinând în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Guțan Mihaela, reprezentată de avocatul Ursu Iraida, împotriva lui Guțan Grigore, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la decăderea din drepturile părintești,

a constatat:

Argumentele participanţilor la proces:

La 28.06.2024, Guțan Mihaela, prin intermediul avocatului Ursu Iraida, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Guțan Grigore, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acţiunii indică că, la data de 16.12.2014, prin Hotărârea Judecătoriei Soroca, s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre reclamanta Guţan Mihaela şi Guţan Grigore, încheiată la 10 septembrie 2010, stabilirea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, cu mama, şi încasarea de la Guţan Grigore, în folosul lui Guţan Mihaela, a pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, în mărime de 1/4 din toate felurile de venit lunar, începând, cu 17.11.2014, data adresării în judecată şi până la atingerea vîrstei majoratului copilului.

Menționează că, pîrîtul, nici până la divorţ şi nici după desfacerea căsătoriei, nu a manifestat nici un interes faţă de copilul său minor, deşi avea posibilitatea să contribuie la educarea şi întreţinerea fiului său, acesta nu şi-a manifestat în nici un fel dorinţa de a comunica măcar cu el, copilul neavînd nici un sentiment faţă de tatăl lui biologic, şi nici nu doreşte să-l vadă, de aceia, pentru ai trezi cumva instinctele, mama copilului a decis să-l acţioneze în instanţă, ca ultimul să fie obligat la plata unei pensii de întreţinere în cazul în care acesta nu o facea benevol, dar, nici hotărârea instanţei de judecată nu a fost suficientă pentru al responsabiliza pe pârât, ultimul nu contribuie cu nimic la întreţinerea copilului *****, acesta fiind în exclusivitate la întreţinerea mamei. Astfel, în perioada anilor 2014-2024 nu a fost efectuată nici o tranzacţie ce ar confirma achitarea pensiei de întreţinere a copilului. Pîrîtul ca tată nu-şi onorează obligaţiunile, nu comunică cu copilul, nu se interesează de viaţa lui, mai mult restanţa pensiei alimentare constituie 222097 lei, fapt ce se confirmă prin încheierea executorului judecătoresc Plitoc Serghei, din 27.06.2024.

Susține că, reclamanta a hotărât să se adreseze în instanţa de judecată cu acţiunea nominalizată, fiind conştientă de faptul că sancţiunea decăderii din drepturi părinteşti, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei. La fel, reclamanta înţelege că prin drepturile părinteşti, de care părinţii pot fi decăzuţi, se subînţeleg

drepturile pe care părinţii le au asupra copilului pînă la atingerea majoratului acestuia sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu, şi sunt legate de educaţia, de dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor. Părinţii avînd prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Invocă că, pîrîtul denotă o lipsă totală de interes faţă de propriul copil, nu respectă obligaţia de a remite bani în legătură cu pensia de întreţinere a feciorului Marius, lipseşte atracţia morală şi interacţiunea afectivă cu feciorul şi predomină totala indiferenţă faţă de viaţa lui.

Indică că, fiecare din temeiurile prevăzute la art. 67 Codul Familiei, reprezintă un temei independent pentru formularea unei cereri de decădere din drepturile părinteşti a unuia sau a ambelor părinţi. Totodată, nu exclude posibilitatea înaintării acţiunii pe unul sau mai multe temeiuri de decădere din drepturile părinteşti a unuia sau a ambelor părinţi. Faţă de aceste temeiuri de drept, temeinicia acţiunii, care are ca obiect decăderea din drepturile părinteşti urmează a fi analizată având în vedere acţiunile sau inacţiunile, care pun în primejdie sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, învăţătura şi instruirea copilului, circumstanţe, care de fapt şi constituie temelia măsurii decăderii din drepturile părinteşti.

Mai invocă că, tata copilului are o atitudine indiferentă faţă de fiul său, nu participă la educarea şi întreţinerea lui, nu achită pensia pentru întreţinere. Reiterează că, ori de câte ori părinţii (sau unul dintre ei) exercită ocrotirea părintească într-un mod contrar intereselor minorului, periclitând prin aceasta dezvoltarea fizică, morală şi intelectuală a copilului, ei riscă să-şi piardă drepturile părinteşti pe cale judecătorească. Iar decăderea din drepturile părinteşti constituie o măsură ce poate fi luată numai în interesele minorului şi urmăreşte protejarea acestor interese. Mai mult, decăderea din drepturile părinteşti nu scuteşte pe părinte de îndatorirea de a acorda întreţinere copilului, îndatorire ce se justifică în ideea că o asemenea obligaţie poate exista în temeiul raporturilor de rudenie dintre părintele decăzut din drepturile părinteşti şi copilul său minor, care rămân neschimbate şi după încetarea ocrotirii părinteşti, întrucât minorul are nevoie şi în continuare de îndeplinirea acestei obligaţii a cărei executare nu produce şi nu are nici un drept corelativ (reciproc) faţă de copil.

Precizează că, în jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a menţionat că măsurile ce implică decăderea din drepturile părinteşti ar trebui să fie aplicate numai în circumstanţe excepţionale şi pot fi justificate, doar dacă sunt motivate de o cerinţă imperativă, care se referă la interesele copilului. Pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se ţină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepţia cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită; şi, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur şi liniştit. Conform caracteristicii anexate, se confirmă faptul că copilul *****, fregventează IPLT „C. Stere” Soroca, fiind elev în clasa a VIII-a. Tata, nu s-a prezentat niciodată la şcoală, nu s-a interesat de rezultatele şi succesele la învăţătură a fiului, la fel nu se interesează nici de sănătatea lui. Nu îl sună şi nu comunică deloc, nu doreşte să-şi dea acordul pentru perfectarea diferitor acte ce ţin de copil, reclamanta întîmpinînd dificultăţi în acest sens. Reclamanta, pleacă la muncă peste hotarele ţării, în Olanda, avînd şi un contract de muncă oficial. Cu copilul comunică regulat, prin intermediul aplicaţiilor mobile, la fel şi în ţară revine des.

Solicită avocatul Ursu Iraida în interesele reclamantei Guțan Mihaela, decăderea din drepturile părintești a lui Guțan Grigore față de copilul minor *****, născut la *****.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei Ursu Iraida, a susținut acțiunea în sensul

formulat, solicitînd admiterea acesteia.

Pârâtul Guțan Grigore, fiind citat legal prin publicarea citației în ziar, în ședința de judecată nu s-a prezentat, astfel instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Intervenientul accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererea din 13.08.2024, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, anexînd Avizul cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Guțan Grigore față de copilul minor *****.

Aprecierea instanţei:

Analizînd şi cercetînd probele prezentate şi anexate la materiale dosarului, instanţa de judecată consideră necesar de a admite cererea înaintată de Guțan Mihaela, reprezentată de avocatul Ursu Iraida, împotriva lui Guțan Grigore, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la decăderea din drepturile părintești, din următoarele considerente.

Actele cauzei denotă că, Guțan Mihaela şi Guțan Grigore s-au aflat în relaţii de căsătorie, ulterior la cererea lui Guțan Mihaela prin Hotărârea Judecătoriei Soroca din 16.12.2014 căsătoria acestora a fost desfăcută (f.d. 9).

Din certificatul de naştere a minorului *****, născut la *****, eliberat de Oficiul Stare Civilă Soroca rezultă că Guțan Grigore şi Guțan Mihaela sunt părinţii acestuia (f.d. 7).

În urma separării de facto a părinţilor, prin actul judecătoresc s-a dispus încasarea de la Guțan Grigore în beneficiul lui Guțan Mihaela pensia pentru întreţinerea copilului minor în mărime de ¼ din toate felurile de venit lunar, începând cu data de 17.11.2014 şi până la atingerea majoratului de către copil (f.d. 9).

Legislaţia în vigoare şi anume art. 58 alin. (1) din Codul familiei indică faptul că, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună sau separat.

Din sensul articolului 60 alin. (1) şi (2) din Codul familiei rezultă că, părinţii au dreptul şi sunt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat, precum şi poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Reclamanta Guțan Mihaela a solicitat decăderea lui Guțan Grigore din drepturi părinteşti, indicând că pârâtul prin atitudinea sa indiferentă faţă de copil nu-şi îndeplineşte obligaţiunile sale de tată, nu contribuie la educația copilului şi nu acordă întreținere materială, nu se interesează de viața și soarta acestuia.

Astfel, reclamanta şi-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 67 lit. a) din Codul Familiei, conform căruia părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere.

Drept argumente că pârâtul nu-şi onorează obligaţiile de părinte reclamanta a prezentat instanţei încheierea emisă de executorul judecătoresc Plitoc Serghei, din care rezultă că Guțan Grigore conform documentului executoriu nr. 2-1277/14 din 16.12.2014, emis de Judecătoria Soroca urmează să achite lunar plata pensiei de întreţinere a copilului minor în mărime de ¼ din toate felurile de venit lunar, începînd cu 17.11.2014 are acumulată o restanţă pentru perioada 17.11.2014-27.06.2024 în mărime de 222097 lei (f.d.10).

Potrivit articolului 51 alin. (2) din Codul Familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia

cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului.

După cum stipulează prevederile art. 67 din Codul familiei al Repulicii Moldova, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă: a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară; c) fac abuz de drepturile părinteşti; d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicând violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului; f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; g) au săvârşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; h) precum şi în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului.

În cadrul examinării prezentei cauze, reprezentantul reclamantei a invocat ca temei de decădere a lui Guțan Grigore din drepturile părinteşti în privinţa copilului minor, eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, de susținere morală și materială, inclusiv de plata pensiei de întreţinere adică cel prevăzut de art. 67 lit. a) din Codului familiei. Mai mult ca atît, pîrîtul ca tată nu-şi onorează obligaţiunile, nu comunică cu copilul, nu se interesează de viaţa lui.

Prin Avizul din 13.08.2024, Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca a comunicat instanței că, pîrîtul nu locuiește la adresa indicată în cerere. În cadrul evaluării la domiciliu și discuțuiile telefonicecu reclamanta și familia acesteia au declarat că tatăl nu menține legătura cu copilul și nu acordă acestuia sprijin material și moral, mama depune tot efortul pentru a asigura copilului un climat psiho-emoțional pentru creșterea și dezvoltarea conform vîrstei. În concluzie a consider posibilă decăderea lui Guțan Grigore din drepturile părinteşti față de copilul minor ***** născut la *****.

Toate aceste circumstanţe, în opinia instanţei, denotă lipsa de interes şi responsabilitate a lui Guțan Grigore atât de a-şi exercita drepturile faţă de copii, cât şi de a executa obligaţiile legale. La acest segment instanţa reiterează şi faptul că acesta a fost obligat la plata pensiei pentru întreţinerea copiilor minori printr-o hotărâre judecătorească, devenită executorie, dar se eschivează de la această obligaţie, acumulând o restanţă în mărime de 222097 lei, aceasta fiind în creştere.

Instanţa de judecată specifică că, decăderea din drepturile părinteşti este sancţiunea prin efectul căreia părintele ce îşi exercită drepturile sau îşi îndeplineşte obligaţiile părinteşti contrar intereselor copilului, îşi pierde aceste drepturi. Decăderea din drepturile părinteşti constituie o măsură ce poate fi luată numai în interesele minorului şi urmăreşte protejarea acestor interese. Dar, în acelaşi timp, decăderea din drepturile părinteşti nu are însă, ca efect, stingerea drepturilor copilului faţă de părintele său şi, în consecinţă, această sancţionare nu produce nici stingerea obligaţiilor părintelui, corelative acelor drepturi.

Astfel, decăderea din drepturile părinteşti nu scuteşte pe părinte de îndatorirea de a acorda întreţinere copilului, îndatorire ce se justifică în ideea că o asemenea obligaţie poate exista în temeiul raporturilor de rudenie dintre părintele decăzut din drepturile părinteşti şi copilul său minor, care rămân neschimbate şi după încetarea ocrotirii părinteşti, întrucât minorul are nevoie şi în continuare de îndeplinirea acestei obligaţii a cărei executare nu produce şi nu are nici un drept corelativ (reciproc) faţă de copil.

La acest segment, instanţa a remarcat faptul că este adevărat că sancţiunea decăderii din drepturi părinteşti, reglementată de Codul Familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei. Totodată, eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti include acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinţilor care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi

instruirea copilului.

În speţă, instanţa de judecată a observat că sarcina educării şi creşterii copilului în aparţine în totalitate mamei.

Aşadar, instanţa învederează că ori de câte ori părinţii (sau unul dintre ei) exercită ocrotirea părintească într-un mod contrar intereselor minorului, periclitând (primejduind) prin acesta dezvoltarea fizică, morală şi intelectuală a copilului, ei riscă să-şi piardă drepturile părinteşti pe cale judecătorească.

De altfel, instanţa accentuează că criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului, instanţele urmând a soluţiona cauzele civile privind decăderea din drepturile părinteşti prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale şi în termen rezonabil constituie în sine o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Potrivit jurisprudenţei CtEDO, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală (cauza Johansen împotriva Norvegiei, hotărârea din 07.08.1996, Culegerea 1996-III, paragraful 64), interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial şi că doar un compartiment deosebit de nedemn poate determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părinteşti în interesul superior al copilului (cauza Gnahore împotriva Franţei, nr.40.03/98, paragraful 59, CEDO 2000-IX şi Johansen citată anterior, paragraful 78). Totodată, CEDO subliniază totuşi că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore, menţionată mai sus, paragraful 59): pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale (cauza Maumousseau şi Washington împotriva Franţei, nr.39.388/05, paragraful 67).

În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a menţionat că, măsurile ce implică decăderea din drepturile părinteşti ar trebui să fie aplicate numai în circumstanţe excepţionale şi pot fi justificate, doar dacă sunt motivate de o cerinţă imperativă, care se referă la interesele copilului. Pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se ţină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepţia cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită; şi, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur şi liniştit.

Eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti include acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinţilor care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului. Pentru decăderea din drepturile părinteşti pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreţinere este necesară existenţa unor probe concludente şi pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele (părinţii) se eschivează cu rea-credinţă, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreţinere, aşa cum în speţă conform încheierii executorului judecătoresc din 27.06.2024 restanţa lui la plata pensiei de întreţinere a copiilor minori a constituit 222097 lei, ceea ce denotă că pârâtul nu a achitat pensia de întreţinere a copiilor minori în perioada 17.11.2014-27.06.2024 şi se eschivează cu rea-credinţă de la plata acesteia, mai mult ca atât nu acordă sprijin moral și susținere părintească copilului său.

În concluzie, reieşind din probele cercetate, precum şi ținînd cont de argumentele părților, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de Guțan Mihaela,

reprezentată de avocatul Ursu Iraida, împotriva lui Guțan Grigore, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la decăderea din drepturile părintești, este întemeiată și urmează să fie admisă integral.

Conducîndu-se de prevederile art. 67 Codul familiei, art. 236, art. 238-241 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăşte:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Guțan Mihaela, reprezentată de avocatul Ursu Iraida, împotriva lui Guțan Grigore, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Se decade Guțan Grigore, născut la *****, IDNP ***** din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, născut la *****, IDNP *****.

Copia hotărârii cu privire la decăderea din drepturile părintești, în termen de 3 zile de la rămânerea definitivă, se transmite Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”.

Se încasează de la Guțan Grigore, născut la *****, IDNP *****, la bugetul Judecătoriei Soroca (c/f 1007601000241, cont IBAN MD09TRPAAA142310A01199AA) cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea judiciară în sumă de 27,50 lei (douăzeci și șapte lei cincizeci bani) lei.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Soroca (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
judecător Tocaiuc Ghenadie

Președintele ședinței: Ghenadie Tocaiuc